

فصلنامه تاریخ اسلام

سال نهم، پاییز و زمستان 1387، شماره مسلسل 35-36

کتاب‌شناسی تاریخ بیهقی

دکتر محمدرضا ابن الرسول*

نویسنده رئیسی**

کتاب‌شناسی حاضر 270 کتاب، مقاله و پایان‌نامه با موضوع تاریخ بیهقی را در بر دارد. این مقاله از منظر حوزه‌هایی چون تاریخ، تاریخ نگاری، جغرافیا، جامعه‌شناسی، فرهنگ، فلسفه، اخلاق، سیاست، لغت، نسخه‌شناسی، نگارش، زبان‌شناسی، دستور زبان و شرح متون به تاریخ بیهقی می‌پردازد. از سوی دیگر در آن سعی شده است تصحیح‌ها، شروح و چاپ‌های گوناگون بیهقی و نیز ترجمه‌های عربی، انگلیسی و روسی آن معرفی گردد. همچنین نسخه‌های بریل و صوتی موجود شناسانده شده است. گستره و تنوع مداخلها می‌تواند در گشودن افق‌هایی نو در مواجهه با منابع تاریخی برای دانش‌پژوهان حوزه تاریخ سودمند باشد.

واژه‌های کلیدی: کتاب‌شناسی، تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی، تاریخ نگاری، فرهنگ

اسلامی، تاریخ اسلامی، زبان و ادبیات فارسی.

* عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان، گروه زبان و ادبیات عرب

** دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی

مقدمه

سال‌ها پیش در مجله فرهنگ خراسان کتاب‌شناسی‌ای از تاریخ بیهقی چاپ شد؛ ولی کتاب‌شناسی حاضر، کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌های سال‌های اخیر را نیز شامل می‌شود. در این مقاله کوشیده‌ایم تا کتاب‌شناسی کاملی ارائه کنیم؛ هر چند ممکن است منابعی از قلم افتاده باشند.

1. آذر پیوند، حسین، «دقایق دستوری در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره 47، ص 74 - 78.
2. آقاظاوی اوشانی، محمد حسام، *بررسی و تحلیل نامه و نامه‌نگاری در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، جلیل تجلیل (استاد راهنما)، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1379، ص 231.
3. آیدنلو، سجاد، «تازیانه به پای کردن»، *رشد آموزش و زبان ادب فارسی*، شماره 58، تابستان 1380، ص 84 - 87.
4. ابوالحسنی، جواد، «بیهقی و تاریخ به اهتمام سعید نفیسی» *کتاب ماه*، شماره 65، ص 39 - 44.
5. _____، «بیهقی و تاریخ»، *کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)*، شماره 65، اسفند 1381، ص 39 - 43.
6. احمایی، محمود، *برگزیده مشهورترین قصه‌های شیرین ایرانی*، چاپ اول، تهران، ارغوان، 1370.
7. ارنس، ا.ک: «اثر مفقود ابوریحان بیرونی درباره تاریخ خوارزم طبق منابع تاریخ بیهقی»، *پیام نوین*، ج 1، شماره 5، ص 94 - 95.
8. _____، «تاریخ مسعودی و مؤلف آن» *اسدالله حبیب، آریانا*، ج 33، شماره

- 4، 1354، ص 1-34، ج 34، شماره 5، 1355، ص 13-32.
9. اسلامی ندوشن، محمد علی، «جهان بینی ابوالفضل بیهقی»، *جام جهان بین*، 1349، ص 303-345، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول: مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829+128 ص، ص 1-38، وزیری.
10. _____، «یک سرنوشت ممتاز (حسنک وزیر)، *جام جهان بین*، 1349، ص 295-302.
11. _____، اصغری، حسن، «حسنک بردار سرو»، *چیستا*، شماره 101، مهر 1372، ص 14-22.
12. افتخاری، محمد مهدی، *شخصیت های تاریخ بیهقی و تحلیلی از اسمها* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، عباسقلی محمدی (استاد راهنما). دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده ادبیات علوم انسانی دکتر شریعتی، 1373.
13. اقبال، عباس، «تاریخ بیهقی (یک صفحه از مجلدات مفقوده تاریخ بیهقی)، *ارمغان*، شماره 13، ص 25-35؛ *مقالات اقبال*، چاپ اول، تهران، 1350، ص 282-289.
14. _____، «خواجه ابوالفضل بیهقی»، *اصول تعلیم*، ج 2، شماره 6، ص 1-10، *مقالات اقبال*، چاپ اول: تهران، 1350، ص 60-74.
15. اکبرلو، منوچهر، «این است حسنک و روزگارش»، *جوان*، 27 آذر 1378، ص 9.
16. الماسی، بهزاد، «ادبیات و اخلاق: نگاهی به تاریخ بیهقی»، *همشهری*، 30 مرداد 1384.
17. _____، «تصویر سازی در ادبیات بیهقی»، *همشهری*، 25 آبان 1383، ص 14.
18. امیری، رضاعلی، «تاریخ بیهقی، آرمانشهر بیهقی»، *ابرار*، 5 مرداد 1378، ص 9.
19. امیر پور دریانی، *تصویر بینش های بزرگان در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی

- ارشد)، عباس سلمی (استاد راهنما). دانشگاه شهید چمران اهواز، 1375.
20. امین، حسن، «دکتر قاسم غنی و دکتر علی اکبر فیاض همکاری در تصحیح تاریخ بیهقی»، *حافظ*، شماره 130، فروردین 1384، ص 49 - 53.
21. انفرادی، سحر، «بیهقی و تاریخ نگاری علمی»، *قدس*، 6 خرداد 1376، ص 8.
22. بابک، علی، «نگاهی نو به تاریخ بیهقی»، *گلچرخ*، شماره 10، تیز 1373، ص 38 - 43؛ شماره 11، شهریور 1374، ص 46 - 55.
23. بازورث، کلیفور ادموند، «تاریخ بیهقی»، *حیات نو*، 27 مهر 1380.
24. باستانی پاریزی، محمد ابراهیم، «یاد کرمان از بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 829 + ص 128، ص 39 - 52. وزیری.
25. _____، «سیاستی از نوع سیاست نامه‌ها»، *گلچرخ*، شماره 11، مرداد و شهریور 1374، ص 15 - 18.
26. بحرالعلومی، حسین، «تاریخ بیهقی یا آینه عبرت»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 53 - 67. وزیری.
27. بهرامی، عزیز، «جنبه‌های رمان در تاریخ بیهقی»، *کیهان فرهنگی*، شماره 164، خرداد 79، ص 9 - 14.
28. بهشتی، فاطمه، *سیمای زن در نثر قرن پنجم تا هفتم: از بیهقی تا سعدی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) علی اصغر حلبی (استاد راهنما)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1381، 113 ورق.
29. بهفر، مه‌ری، «گزارش از مشارکت زنی از یک هزاره پیش، حره ختلی از متن تاریخ بیهقی و نقش آن به جهت دهی و آرایش سیاسی سلسله غزنویان»، *حقوق زنان*، شماره 15،

ص 54 - 56.

30. بیانی، شیرین، «زن در تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 821 + 128 ص، ص 68 - 90، وزیری.

31. بینش، تقی، «روش علمی در کتاب بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، 1350، بیست و سه + 821 + 128 ص، ص 91 - 102، وزیری.

32. بیهقی، محمد بن حسین، *تاریخ بیهقی*، قاسم غنی و علی اکبر فیاض، تهران، چاپخانه بانک ملی ایران، 1324، یو + 764 ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: نشر خواجه، 1370، 748 ص.

33. _____، *تاریخ بیهقی* براساس نسخه غنی - فیاض، نسخه ادیب پیشاوری، نسخه فیاض، منوچهر دانش پزوه، (مقدمه، توضیحات، تعلیقات و فهارس) تهران، هیرمند، 1376، ج 2، 1254 ص، وزیری.

34. _____، *تاریخ بیهقی*، علی اکبر فیاض، (مصحح) چاپ سوم: تهران، نشر علم، دنیای کتاب، 1371، سی و دو + 1090 ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: چاپ دوم: مشهد، انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد، 1356. نوزده + 1020 ص.

35. _____، *تاریخ بیهقی* از روی نسخه علی اکبر فیاض، (مصحح) به کوشش حجت عماد، تهران، مؤسسه فرهنگی، انتشاراتی و تبلیغاتی کتاب خوب، 1379، 12 + 1090

ص، وزیری.

36. _____، *تاریخ بیهقی*، علی اکبر فیاض، عبدالحسین احسانی (تهیه فهرست‌ها و تنظیم تعلیقات)، تهران، هفتاد و یک + 961 ص، وزیری.

37. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، محمد دبیر سیاقی (مصحح)، چاپ اول: تهران، شرکت سهامی کتاب‌های جیبی با همکاری مؤسسه انتشارات فرانکلین، 1348، 239 ص، پالتویی، واژه‌نامه.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، 1380.

38. _____، *تاریخ بیهقی*، خلیل خطیب رهبر (شارح)، تهران، مهتاب، 1369، 3 جلد، 37 ص + 1263 ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: سعدی، 1368

39. _____، *تاریخ مسعودی معروف به تاریخ بیهقی*، سعید نفیسی (مقابله، تصحیح و حواشی و تعلیقات) تهران، انتشارات کتابخانه سنایی، تاریخ دیپاچه 1319، 3 جلد، ح + 1596، وزیری.

40. _____، *تاریخ بیهقی* (رشته زبان و ادبیات فارسی)، رضا مصطفوی سبزواری (شارح) تهران، دانشگاه پیام نور، 1371، 226 ص، قطعی، نمایه.

41. _____، *حسنک وزیر از تاریخ بیهقی*، تهران، امیرکبیر، 1351، 36 ص، خشتی.

42. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، یدالله شکری (مصحح)، تهران، امیرکبیر، 1356، 99 ص.

43. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، نرگس روان پور (شارح)، تهران، بنیاد، 1365،

310 ص، کتابنامه.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ‌های دیگر: نشر قطره، 1372، نشر علم، 1373.

44. _____، *دییای خسروانی*، کوتاه شده تاریخ بیهقی، محمد جعفر یاحقی و مهدی سیدی (گزینش و گزارش)، چاپ چهارم: تهران، جامی، 1378، 320 ص، قطعی، نقشه، کتابنامه.

45. _____، *بیهقی تصویرگر زمان، گزیده تاریخ بیهقی*، احسان اشرفی (انتخاب و توضیح)، چاپ اول، تهران، سخن، 1381، 239 ص، پالتویی، واژه‌نامه، کتابنامه.

46. _____، *تاریخ بیهقی*، محمد مسلمی فر (به کوشش) تهران، سرآغاز، 1384، 128 ص.

47. _____، *تاریخ مسعودی برگرفته از تاریخ بیهقی همراه با برگردان به فارسی روان امروزی*، محمدرضا یوسفی (به اهتمام)، قم، دانشگاه قم، 1384، شش + 250 ص.

48. _____، *حکایت‌های قصه‌های شیرین تاریخ بیهقی*، حسین فتاحی (بازنویس)، تهران، نشر پیدایش، 1382، 144 ص.

49. _____، *تاریخ بیهقی*، جعفر مدرس صادقی (ویراستار)، چاپ اول، تهران، نشر مرکز، 1377، هفتادونه + 662 ص، وزیری، نقشه.

50. _____، *تاریخ بیهقی*، شاهرخ موسویان (بازگردانی و تعلیقات)، تهران، دستان، 1382، 827 ص.

51. _____، *برگزیده و شرح تاریخ بیهقی*، ولی الله درودیان (شارح)، تهران، نشر و پژوهش فرزاد روز، 1383، سی و هفت + 190 ص.

52. _____، *تاریخ بیهقی*، محمد حسن گلپایگانی (تحریر)، تهران، [بی نا]، [بی تا]، 690 ص.
53. _____، *تاریخ بیهقی*، محمد جعفر یاحقی (به اهتمام)، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، 1375، چهل و سه + 1088 ص.
54. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، احمد حسینی کازرونی (شارح)، تهران، زوار، 1383، 188 ص.
55. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، مهدی فرهانی منفرد (شارح)، چاپ اول، تهران، قدیانی، 1375، 502 ص.
56. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، غلامرضا عمرانی (به کوشش)، تهران، کتاب همراه، 1382.
57. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، چوگان، 1378، 700 ص.
58. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، اطیاب، 1378، 600 ص.
59. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، صبا مهر، 1378، 720 ص.
60. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، زهرا، 1379، 1100 ص.
61. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، وثیق، 1379، 2500 ص.
62. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، علی ابن ابی طالب (ع)، 1380، 990 ص.
63. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، شهر کتاب، هرمس، 1380، 1300 ص.
- عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*
64. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، کیمیای علم، 1382، 667 ص.
65. _____، *تاریخ بیهقی*، تهران، نشر محیا، 1378، 667 ص.
66. _____، *تاریخ بیهقی* [بریل]، علی اکبر فیاض (مصحح)، تهران، مجتمع خدمات بهزیستی نابینایان رودکی، 1377، 7 جلد.

اصل این کتاب توسط نشر علم در سال 1374 در 1090 صفحه انتشار یافته است.

67. _____، *تاریخ بیهقی* [نوار]، علی اکبر فیاض، (مصحح)، محمد جعفر یاحقی (مقدمه نویس)، زهره حاتمی (گوینده)، تهران، کتابخانه حسینییه ارشاد، 1378، 26 حلقه نوار کاست (60 دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد در سال 1375 در 1088 صفحه انتشار یافته است.

68. _____، *تاریخ بیهقی با معنی واژه‌ها و شرح جمله‌های دشوار و برخی نکته‌های دستوری و ادبی* [نوار]. (به کوشش) خلیل خطیب رهبر، فاطمه گل محمدی (گوینده)، تهران، موسسه نهادگذاری مطالعات علمی و پژوهشی گویا، 1374، 20 حلقه نوار کاست (60 دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات سعدی در سال 1367 در 216 صفحه انتشار یافته است.

69. _____، *گزیده تاریخ بیهقی* [نوار] نرگس روان پور (شارح)، انیس محسنی (گوینده)، تهران، مؤسسه نهادگذاری مطالعات علمی و پژوهشی گویا، 1377، 16 حلقه نوار کاست (60 دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات بنیاد در سال 1365 در 310 صفحه انتشار یافته است.

70. _____، *دییای خسروانی، کوتاه شده تاریخ بیهقی* [نوار]، محمدجعفر یاحقی، مهدی سیدی (شارحان). ملاحظت طلایی (گوینده)، تهران، مؤسسه نهادگذاری مطالعات علمی و پژوهشی گویا، 1378، 15 حلقه نوار کاست (60 دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات جامی در سال 1373 در 320 صفحه انتشار یافته است.

71. _____، *حسنک وزیر از تاریخ بیهقی* [نوار]، (به کوشش) زهرا خانلری، پروش زاهدی (گوینده)، تهران، موسسه آموزشی امام خمینی (ره)، 1374، حلقه نوار کاست

(60 دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات امیرکبیر در سال 1351 در 39 صفحه انتشار یافته است.

72. _____، *در احوال سلطان مسعود پسر سلطان محمود غزنوی* (اصل نسخه آن را امترولیو - ایچ سوری صاحب مستوفی تصحیح کرده‌اند)، (به کوشش) ولیم ناسولیس صاحب، کلکته، 2 جلد، 868 ص.

73. _____، *تاریخ بیهقی* (روسی)، مترجم و مقدمه‌نگار، آ.ک. ارنس، تاشکند آکادمی علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان، 1962، 745 ص. نمونه.

74. بیهقی، ابوالفضل محمد. بن حسین، *تاریخ البیهقی*، مترجمان یحیی الخشاب، صادق نشأت، مصر، قاهره، مکتبه الانجلوا المصریه، جمادی الاولی 1376، دسامبر 1956 (تاریخ المقدمه) 813+39 ص، وزیری.

75. بیهقی، محمود، *سبزوار شهر دانشوران بیدار*، سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، 1376، 2 ج، تصویر.

76. «بیهقی، نخستین روزنامه‌نگار»، *سروش*، سال شانزدهم، شماره، 720، 19 آذر 1373، ص 50 - 51.

77. پرگاری، صالح، (سخنی دیگر پیرامون تاریخ بیهقی)، *کتاب‌ماه (تاریخ و جغرافیا)*، شماره 19، 30 اردیبهشت 1378، ص 22 - 25.

78. پروین گنابادی، محمد، «نکاتی راجع به تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 103 - 119؛ وزیری.

79. _____، «نکته‌هایی از باب تاریخ بیهقی»، *گزینه مقاله‌ها*، تهران، 1356، ص 330 - 339.

80. تاج‌نیا، علیرضا، *توصیف و تصویر در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)،

محمد حسین خسروان (استاد راهنما)، مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، 1380، 203 ورق، مصور.

81. «تاریخ بیهقی، اوج بلاغت زبان فارسی است». *اطلاعات*، 15 تیر 1384، ص 7

ضمیمه.

82. «تاریخ بیهقی بهترین روایت عصر غزنویان»، *همبستگی*، 84/12/8.

83. «تاریخ بیهقی بهترین راوی عصر غزنویان»، *حسبان*، 84/12/9.

84. تجربه، کار، نصرت، «ابوالفضل بیهقی و تاریخ او»، *مردم‌شناسی*، شماره 2، ص 26 -

32.

85. تدین، محمد، *نخبه‌الادب یا قطعات منتخب از تاریخ بیهقی، کلیله و دمنه و مرزبان*

نامه و ... تهران [بی‌نا]، 182 ص.

86. ترابی، ضیاء‌الدین، «نقد آفرین نبرد»، *ادبیات داستانی*، شماره 103، مهر 1385، ص

65 - 69.

87. تقی‌زاده طوسی، فریدون، «بحثی درباره تاریخ بیهقی»، *نشریه فرهنگ خراسان*، ج 4،

شماره 7 و 8، ص 82 و 88.

88. توکل، حسن، «قدیمی‌ترین نامه‌های فارسی»، *اعتماد* 28 مهر 1382، ص 2 ویژه‌نامه.

89. جباری، مریم، «خوانشی دیگر به انگیزه انتشار مجدد مجموعه بازخوانی متون کهن»،

همشهری، 3 دی 1383، ص 12.

90. جزایری فر، حسین، *تحقیق پیرامون معرفی و شناسایی اماکن در تاریخ بیهقی*

(پایان‌نامه کارشناسی ارشد) دانشگاه تهران، 1366.

91. «جشن مهرگان به روایت ابوالفضل بیهقی»، *فصلنامه هستی*، سال اول، شماره 3، پاییز

72، ص 155 - 156.

92. جعفر منش، کیومرث، *نامه‌های سیاسی، دیوانی تا پایان قرن ششم* (پایان‌نامه

- کارشناسی ارشد)، ولی‌الله ظفری (استاد راهنما) اهواز، دانشگاه شهید چمران، 1372.
93. جعفری، زهرا، «تاریخ بیهقی [به تصحیح علی‌اکبر فیاض]، کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)، شماره 97-98، آبان و آذر 1382، ص 109-115.
94. جمال‌زاده، سید محمد علی «شمه‌ای درباره علم و آیین تاریخ‌نگاری»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، 1350، بیست و سه + 829+128 ص، ص 120-136.
95. جوینی، عزیزالله، «درسی از تاریخ بیهقی، حسنک»، *مجله ادبیات تهران*، شماره 26، 1367، ص 246-252.
96. جهان‌دیده، سینا، *متن در غیاب استعاره، بررسی ابعاد زیباشناسی تاریخ بیهقی*، رشت، چوبک، 1379، 175 ص.
97. _____، «بیهقی و ساختار روایت»، *کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)*، شماره 70، مرداد 1382، ص 70-73.
98. حبیب‌اللهی، ابوالقاسم، «مآخذ اشعار عربی تاریخ بیهقی و معرفی گویندگان آنها»، *ارمغان نوید اصفهان*، 1363، ص 229+265؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 829+128 ص، ص 744-777.
99. حبیبی، عبدالحی، «تحقیق برخی از اماکن تاریخ بیهقی»، *آریانا*، جلد 28، شماره 4، 1349، ص 1-12؛ *یغما*، شماره 23، 1349، ص 457-465؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست و سه + 829+128 ص، ص 137-152.
100. _____، «روش تاریخ‌نگاری دو مورخ بزرگ (بیهقی و جوزجانی)»، *آریانا*، شماره 4، ص 807-815.
101. _____، «شاه بهار بیهقی»، *یغما*، شماره 18، ص 57-60.

102. _____، «معبد زوریا زون در زمین داور»، *آریانا*، جلد 29، شماره 6، 1350، ص 65 - 66.
103. _____، «دنیور بیهقی»، *یغما*، شماره 20، ص 619 - 624.
104. _____، «بیهقی و افغان شال»، *آریانا*، جلد 28، شماره 2، 1349، ص 1 - 4؛ *یغما*، شماره 21، 1347، ص 231 - 236.
105. حسامی، فرشید، «قصه یا تاریخ»، ادبیات داستانی، سال پنجم، شماره 41، پاییز 1375، ص 94 - 97.
106. حسن زاده، اسماعیل، «هویت ایرانی در تاریخ نگاری بیهقی و جوینی»، *فصلنامه مطالعات ملی*، شماره 15، بهار 1382، ص 69 - 100.
107. حسینی کازرونی، سید احمد، *پژوهشی در اعلام تاریخ و جغرافیایی تاریخ بیهقی با ذکر حوادث زمان نویسنده*، اهواز، مؤسسه فرهنگی آیات، 1374، 70 ص، نقشه.
108. _____، *فرهنگ تاریخ بیهقی، تاریخ تمام‌نمای دوره غزنویان*، پژوهشی در واژگان، افعال و امثال، اصطلاحات درگاهی و دیوانی، اعلام تاریخی و جغرافیایی لغات و ترکیبات، امثال و حکم، همراه با حوادث زمان نویسنده و نقشه‌های جغرافیایی و تاریخی، تهران، زوار، 1384، 804 ص، تصویر، نقشه.
109. _____، «زن در تاریخ بیهقی»، *ادبیات دانشگاه بهشتی*، شماره 20، زمستان 1375، ص 129 - 137.
110. _____، «بیهقی و تاریخش»، *ادبیات دانشگاه بهشتی* (دوره جدید)، شماره 1 و 2، تابستان 1369، ص 83 - 91.
111. حورچشم، اکبر «شخصیت پردازی در داستان حسنک وزیر»، *رسالت* 3 مهر 80، ص

112. خادمی، محمد صادق، «شخصیت‌ها در تاریخ بیهقی»، *آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره 80، زمستان 1385، ص 8-12.
113. خان محمدی، حسن، «مضامین تصویری، و نمایشی در تاریخ بیهقی»، *سینما تئاتر*، سال سوم، شماره 15، شهریور 1375، ص 34-36.
114. خطیب رهبر، خلیل، «طرح و توضیح چند شکل از تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست‌وسه + 829 ص+128 ص، ص 153-173.
115. خلخالی، نادر، *بررسی جنبه‌های روایی و داستانی در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) عباس سلمی (استاد راهنما)، اهواز، دانشگاه شهید چمران، 1378.
116. خلیفه مجتبی، «نگرشی نوین و روشمند به تاریخ‌نگاری ایرانی - اسلامی»، *کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)*، شماره 60، مهر 1381، ص 16-19.
117. خلیلی، خلیل الله، «در اطراف حواشی آقای سعید نفیسی بر تاریخ بیهقی»، *آریانا*، جلد 1، شماره 2، ص 19-24.
118. دادبه، اصغر، «تصحیح قیاسی واژه یل به کلمه باران در تاریخ بیهقی»، *آینده*، شماره 12، 1365، ص 784-785.
119. دادخواه تهرانی، مهدی، *تحلیل زبان روایت در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) جمال‌الدین مرتضوی (استاد راهنما)، یزد، دانشگاه یزد، 1383.
120. دادگر جزی، علی اصغر، *پیوند در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، خسرو فرشیدورد (استاد راهنما)، دانشگاه اصفهان، 1345.
121. دامادی، محمد، «بیهقی و کتاب تاریخ او»، *آموزش ادب فارسی*، شماره 26، پاییز، 1370، ص 22-25.
122. دانش پژوه، محمد تقی، «دبیر و سلطان [بازنویسی کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل

- بیهقی]، تهران، اهل قلم، 1380، 134 ص.
123. _____، «بیهقی فیلسوف»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 ص + 128 ص. ص 174 - 181.
124. دباغی مقدم، جواد، «سزوار گمشده تاریخ»، *کیهان*، 2 خرداد 1377، ص 9.
125. راعی، قیام الدین، «لغات ترکی مغولی و چینی در تاریخ بیهقی»، *ادب*، جلد 18، شماره 3/4، 1349، ص 126 - 138؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 182 - 198.
126. رئیسی، صدیقه، «سیمای بوسهل زوزنی در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان ادب فارسی*، شماره 71، پاییز 1383، ص 35 - 41.
127. رئیسی مبارکه، نفیسه، *نقد ترجمه عربی تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، جمشید مظاهری، محمدرضا ابن الرسول (استاد راهنما)، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، 1387.
128. رجبی، پرویز، «تاریخ بیهقی معتمدترین سند تاریخ غزنویان»، گنجینه اسناد، شماره 54، تابستان 83، ص 4 - 8.
129. رسولی، افشین، *مناسبات سیاسی و اجتماعی در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، علی محمد سجادی (استاد راهنما)، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1381، 124 ورق.
130. رشاد، عبدالشکور، «چند لفظ مروج پشتو در تاریخ بیهقی»، *ادب*، جلد 18، شماره 3/4، 1349، ص 86 - 106؛ *آریانا*، جلد 28، شماره 4، 1349، ص 24 - 39؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 199 - 219.

131. رضا، فضل‌الله «قاضی بست». مشتاقی و مهجوری، *مقالات فرهنگی و ادبی*، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، 1372، 187 ص، ص 31 - 44.
132. رضازاده شفق، صادق، «ابوالفضل بیهقی و تاریخ بیهقی»، *ارمغان*، شماره 12، ص 70 - 78 و 84 - 96؛ شماره 26، ص 97 - 102 و 145 - 152 و 199 - 208.
133. رضایی، جمال، «بوسهل زوزنی در تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست‌وسه + 829 + 128 ص 220 - 232.
134. رضی، احمد، «داستان وارگی تاریخ بیهقی»، *نامه فرهنگستان*، شماره 23، تیر 1383، ص 6 - 19.
135. رکنی یزدی، محمد مهدی، «دیوان رسالت و آیین دبیری از خلال تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، 1350، بیست‌وسه + 829 + 128 ص، 233 - 272.
136. رنجبر، عفت السادات، *فراجاویدان (منطق سعدی و حکمت بیهقی)*، اصفهان، غزل، 1385، ص 119.
137. رنجبر، مریم السادات، *انواع فعل در تاریخ بیهقی*، اصفهان، مانی، 1379، ده + 148 ص. کتابنامه.
138. رنجبر عمرانی، حمیرا، «نقدی بر داستان حسنک وزیر»، *ادبیات داستانی*، سال پنجم، شماره 41، پاییز 1375، ص 87 - 93.
139. _____، «نقدی بر سبک بیهقی در داستان نویسی»، *جوان*، 4 خرداد 1384، ص 8.
140. رواقی، علی، «گزیده تاریخ بیهقی [از محمد دبیرسیاقی]»، *راهنمای کتاب*، شماره 13، 1349، ص 442 - 451.

141. _____، «تاریخ بیهقی [به کوشش خلیل خطیب رهبر]»، نشر دانش، شماره 6، 1369، ص 529 - 537.
142. «روایت‌های تاریخی متفاوت [درباره حضرت خدیجه (س)] از کتاب تاریخ بیهقی؛ گلستان»، خزان، شماره 95، 7 آذر 80، ص 27 - 28.
143. «زبان پرنیانی»، کتاب ماه [ادبیات و فلسفه]، شماره 70، مرداد 1382، ص 56 - 69.
144. زرقانی، مهدی، «تحلیل داستان مرگ بونصر مشکان در تاریخ بیهقی» ادبیات داستانی، شماره 49، ص 52 - 57.
145. «زمانه، زندگی و کارنامه بیهقی [از مرلین والدمن، ترجمه منصوره اتحادیه]»، جهان کتاب، شماره 36/35، خرداد 1376، ص 11.
146. زنجانی، برات، «اشتباهات تقویم روز در تاریخ بیهقی». ادبیات تهران، جلد 22، شماره 4/3، زمستان 1354، ص 85 - 104.
147. زریاب خوبی، عباس «تاریخ‌نگاری بیهقی»، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره 7، 1350، ص 760 - 771؛ بزم آورد تهران، 1368، ص 27 - 35.
148. زرین خیال، غلامرضا، «یادنامه ابوالفضل بیهقی»، راهنمای کتاب، شماره 15، 1351، ص 59 - 62.
149. سبزه‌علی‌پور، جهان‌دوست، آداب درباری و عقاید عامیانه در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) میرجلیل اکرمی، تبریز، دانشگاه تبریز، 1383.
150. سجادی، ضیاء‌الدین، «تحقیق در اشعار و امثال فارسی تاریخ بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست‌وسه+829 ص 128+، ص 273 - 332.

151. سعادت، معزز، *طبقه‌بندی موضوعی تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، مهدی ماحوزی (استاد راهنما)، رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، 1382، دو+169 ورق.
152. سعیدی مبارکه، حسین، «شیوه‌های داستان نویسی یا شگردهای تاریخ نویسی (درباره مقاله غلام محمد طاهری مبارکه)» *ادبستان*، شماره 49، دی 1372، ص 77-79.
153. سلیم، غلامرضا، «توجیه تمثیلهای تاریخی بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 333 - 353.
154. سلیمانی تنورلوئی، عصمت، «تجلی حضور امام علی بن موسی‌الرضا(ع) در تاریخ بیهقی»، *زائر*، شماره 55 - 56، فروردین 1378، ص 8 - 9.
155. سیدی، مهدی، «گامی فرایش»، *شرق*، 11 اسفند 1383، ص 20.
156. _____، «مدخلی بر تاریخ بیهقی»، *کتاب پاز*، شماره 3، آذر، 1370، ص 99 - 118.
157. شاه حسینی، ناصرالدین، «کوشانیان و تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست‌وسه + 829 + 128 ص، ص 354 - 363.
158. شاه‌میر، خدیجه، *تاریخ بیهقی از دیدگاه ساختارگرایی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) غلامحسین مرزآبادی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1384، سه+252 ورق.
159. شجاعی، کزج، معصومه، *تحقیق در ساختمان فعل فارسی در دوره رشد و تکوین زبان براساس کتاب تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) محمد علی گذشتی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1384، 211 ورق، جدول.
160. شریعت، محمد جواد، «افعال متعدی و طرز استعمال آنها در تاریخ بیهقی و مفعول

- بیواسطه آنها»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 364 - 373.
161. شریعتی، اکبر، *ترجمه و اعراب گذاری جملات و اشعار عربی تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی) محمد جواد شریعت (استاد راهنما) دانشگاه اصفهان، 1349، 143 ص.
162. شعبانی، رمضان، «بزرگا مراد که ...». *ادبیستان*، سال چهارم، شماره 40، فروردین، 1372، ص 77.
163. _____، «حکایات و پندیات در تاریخ بیهقی»، *ادبیستان*، سال چهارم، شماره 40، فروردین 1372، ص 75 - 77.
164. شفیع، محمد، «تراژدیهای تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 374 - 392.
165. شفیع، سروستانی، اسماعیل، «بیهقی و تاریخ و تفکرش»، *کیهان*، 26 آبان 1383، ص 6.
166. _____، «وجه ماندگاری هستی»، *کیهان*، 17 آذر 1383، ص 6.
167. _____، «تقدیر در بینش ژرف بیهقی»، *کیهان*، 3 آذر 1384، ص 6.
168. شهبواری، علی، *راهنمای تاریخ بیهقی (رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور) همراه با تست های تشریحی و معنی عبارات مشکل*، تهران، آدنا، 1380، 87 ص.
169. صادقی، قطب الدین، *دخمه شیرین و افشین و بودلف هر دو مرده اند*، تهران، قطره، 1383، 120 ص.
170. صالح زاده، محمد و داریوش ظفری، *راهنما و نمونه سؤالات تاریخ بیهقی در رشته زبان و ادبیات فارسی براساس کتاب دکتر رضا مصطفوی سبزواری*، تبریز، فروزش، 1385، 296 ص.

171. صالحی، علیرضا، *راهنما و بانک سؤالات امتحانی رودکی، منوچهری و فرخی، کسایی و تاریخ بیهقی دانشگاه پیام نور*، تهران، استادی، 1383، 312 ص.
172. صفی، مریم السادات، *مرکب چوبین، داستان بردار کردن حسنک وزیر*، بازنویسی روایت بیهقی همراه با روایت منظوم عطار، قم، مباحله، 1383، 93 ص. همراه با گزیده مصیبت نامه عطار.
173. صدیقی، سیامک، «تاریخ به زبان شاعرانه، آخرین چاپ تاریخ بیهقی در گفتگو با دکتر محمد جعفر یاحقی»، *جام جم*، 2 مهر 1384، 6 ص.
174. طاهری اوروند، صفی اله، *بررسی مراسم و آیین‌ها در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) احمد حسینی کازرونی (استاد راهنما) دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، 1383، 258+ ورق.
175. طاهری مبارکه، غلام محمد، «تاریخ بیهقی و شیوه‌های داستان نویسی او»، *ادبستان*، شماره 46، مهر 1372؛ ص 82 - 84.
176. _____، «بیهقی و شگردهای نویسندگی»، *نشر دانش*، شماره 13، 2 - 1371، ص 106 - 108.
177. طایفی، شیرزاد، «نگاهی انتقادی به کتاب تاریخی بیهقی»، *کیهان فرهنگی*، سال پانزدهم، شماره 142، خرداد 1377، ص 42 - 47.
178. طبسی، حمید، «سیمای محمود غزنوی در تاریخ بیهقی»، *فصلنامه هستی*، شماره 19 - 20، پاییز و زمستان، 83، ص 103 - 123.
179. _____، «چه روشن رای بود بونصر»، *کیهان فرهنگی*، شماره 205، آبان 1382، ص 48 - 53.
180. طه‌پوری، مهروش، «ویرانه‌های تاریخ بیهقی»، *کتاب ماه کودک و نوجوان*، شماره 80، خرداد 1383، ص 70 - 75.

181. عابدی، کامیار، «تاریخ بیهقی»، کرمان، سال هفتم، شماره 4/3/2، بهار 1377. ص 71 - 72.
182. عابدی ولوجردی، مریم، مسائل اجتماعی و فرهنگی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای جوینی با نگاهی به سبک ادبی (پایان نامه کارشناسی ارشد) جعفرشعار (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1377.
183. عباسی، حبیب الله، «به زیورها بیاریند وقتی خوب رویان را». کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، شماره 55/54، فروردین و اردیبهشت 1381، ص 84 - 85.
184. عبداللهیان، حمید، جنبه های ادبی در تاریخ بیهقی (پایان نامه کارشناسی ارشد) تقی پورنمداریان (استاد راهنما) تهران، دانشگاه شهید بهشتی، 1374.
185. _____، جنبه های ادبی در تاریخ بیهقی، اراک، انتشارات دانشگاه اراک، 1381، 200 ص.
186. _____، «از تاریخ تا ادبیات» کیهان فرهنگی، سال چهاردهم، شماره 134، مرداد 1376، ص 26 - 28.
187. _____، «نگاهی به جنبه های داستان نویسی در تاریخ بیهقی»، ادبیات داستانی، سال پنجم، شماره 41، پاییز 1375، ص 98 - 104.
188. عسکر امامی، علی «دانشمند نبیه در تاریخ بیهقی» رشد آموزش زبان و ادبیات فارسی، شماره 61، بهار 1381، ص 60 - 61.
189. عشقی سردهی، علی، «روایتی دراماتیک از تاریخ فرهنگ آفرینش»، شماره 267، 14 مهر، 1377، ص 4.
190. _____، «نمایش تاریخ»، کیهان، 26 دی 1377، ص 9.
191. علی پور، منوچهر، پیرپارسای بیهق: توصیف در تاریخ بیهقی، تهران، فردوس،

- 1376، 129 ص.
192. عنبرانی، محمود، «زنده نویس تاریخ»، *کیهان اندیشه*، شماره 52، اسفند 1372، ص 162 - 168.
193. غلامرضایی، محمد، «تصحیح قیاسی در جمله‌ای از تاریخ بیهقی»، *آینده*، شماره 12، 1365، ص 67 - 69.
194. فاطمی، محمد مهدی، *مورخین بزرگ ایرانی تا قرن هفتم* (پایان نامه کارشناسی ارشد) رشید یاسمی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه حقوق معقول و منقول دانش سرای عالی، 1320، 41 ص.
195. فراهانی، مهدی، «دیبای خسروانی بیهقی، شط ملتقای تاریخ و ادبیات» *نامه پارسی*، سال اول، شماره 3، زمستان 1375، ص 17 - 40.
196. فرزاد، نازنین، «تاریخ بیهقی، تاریخ یا روزنامه‌نگاری»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره 69، 1383، ص 52 - 54.
197. فرزام، حمید، «ارزش اخلاقی تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 393 - 411.
198. فرجامی، علیرضا، *آیین‌ها و سنت‌ها در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) محمد علی صادق‌یان (استاد راهنما)، یزد، دانشگاه یزد، 1381.
199. فرشیدورد، خسرو، «بعضی از قواعد دستوری تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 468 - 515.
200. فروغی، اصغر، «تاریخ بیهقی و ازدواج‌های سیاسی»، *پیام زن*، شماره 147.
201. فرهنگی، سهیلا، «یاد استاد در کلام بیهقی، بررسی چهره بونصر مشکان در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره 65، بهار 1383، ص 48 - 53.

202. فعال عراقی نژاد، حسین، «خلعت»، کیهان فرهنگی، شماره 190، مرداد 1381، ص 62 - 67.
203. فلاح رستگار، گیتی، «آداب و رسوم و تشریفات دربار غزنه از خلال تاریخ بیهقی» *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 412 - 467.
204. فیاض، علی اکبر، «نثر بیهقی»، *یادنامه امینی*، شماره 1، 1352، ص 295 - 304.
205. _____، «تحقیقی درباره تاریخ بیهقی»، *یغما*، شماره 20، 1355، ص 271 - 276.
206. _____، «نسخه های خطی تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 516 - 529.
207. قاسمی، هوشنگ، *دستور زبان فارسی در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، کاظم دزفولیان (استاد راهنما) تهران، دانشگاه شهید بهشتی، 1376.
208. قدیمی، شهربانو، *تاریخ مسعودی از دید بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) محمد حسین خسروان (استاد راهنما)، مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، 1384، ص 147.
209. قیصری، ابراهیم، «یک حکایت با سه روایت، چهار واژه از تاریخ بیهقی» *آینده*، شماره 17، 1370، ص 810 - 813.
210. کامران، رامین، «[جواب به مقاله] تاریخ در تاریخ بیهقی»، *ایران شناسی*، شماره 6، 1373، ص 458 - 463.
211. کرمی، محمد حسین، «تاریخ بیهقی»، *پژوهشنامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شیراز*، شماره 27، ص 155 - 175.

212. کولیوند، حشمت‌الله، *راهنما و سؤالات چهارگزینه‌ای تاریخ بیهقی، جهت استفاده دانشجویان مراکز آموزش عالی، دانشگاه آزاد و دانشگاه پیام نور...* تهران، شلاک، 1381، 200 ص. جدول.
213. کیان راد، حسین، «دبیر و سلطان»، کتاب *ماه [تاریخ و جغرافیا]*، شماره 76/75، دی و بهمن 1383، ص 139 - 140.
214. گلشیری، هوشنگ، «منابع شگردهای داستان نویسی در ادبیات کهن تاریخ بیهقی». کارنامه، شماره 1.
215. گلی‌زاده، پروین، «جلوه‌های هنری و بلاغی در تاریخ بیهقی». *مجله علوم انسانی دانشگاه سیستان و بلوچستان*، ویژه نامه زبان و ادبیات فارسی، دی ماه 1381، ص 95 - 109.
216. مؤذن جامی، محمد مهدی، «به چه اعتباری تاریخ بیهقی یک متن ادبی است؟». *آینه پژوهش*، شماره 3، 1371، ص 866 - 877.
217. محاطی، احمد، *سنجش محتوایی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) رادفر (استاد راهنما) تهران، پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
218. متینی، جلال، «سیمای مسعود غزنوی در تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 530 - 607.
219. محقق، مهدی، «برخی از اصطلاحات اداری و دیوانی در تاریخ بیهقی». *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 608 - 631؛ بیست مقاله (دومین)، تهران، 1368، ص 51 - 71.
220. محمدی بنه‌گری (گناوه‌ای)، عباسقلی، *بنیان‌های استوار ادب فارسی، تحقیقی در کارکردهای نثر فارسی، تحلیلی از قصه ابوعلی حسنک وزیر*، دانشگاه فردوسی مشهد،

1384، 315 ص.

221. محمود آبادی، اصغر و جواد حسن پور، *مجموعه سؤالات چهار گزینهای کتابهای رودکی و منوچهری اسماعیل حاکمی، فرخی سیستانی و کسایی مروزی توفیق سبحانی، تاریخ بیهقی رضا مصطفوی سبزواری*، قم، حقوق اسلامی، 1384، 192 ص.
222. محیط طباطبایی، محمد، «هزاره میلاد ابوالفضل بیهقی»، *یغما*، شماره 23، 1349، ص 385 - 392.
223. مدرس صادقی، جعفر، «تاریخ بیهقی، نخستین رمان تاریخ ادبیات فارسی است»، *آرمان* 84/4/13.
224. مدرسی سبزواری، محمد علی، «اصطلاحات و ترکیبات تاریخ بیهقی» *نشریه فرهنگ خراسان*، جلد سوم، شماره 12/11، ص 36 - 37؛ ج چهارم، شماره 4، ص 22 - 24.
225. مدی، ارژنگ، «پژوهشی درباب چند اسم خاص ناشناخته در تاریخ بیهقی»، *یاد یار...* شماره اول، 1373، ص 105 - 112.
226. مدیر شانه چی، کاظم «حکومت شیعه سربداران»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 632 - 667.
227. مرتضوی، منوچهر، «تاریخ بیهقی و اشکی به یادسواران رفته (آرزوی پیران)»، *نامواره دکتر محمود افشار*، شماره 5، 1368، ص 2911 - 3042.
228. مشکور، محمد جواد، «مهاجرت ترکان غز به ایران»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 668 - 704.
229. «معرفی چاپ جدید تاریخ بیهقی مطرح شد: تأثیر تاریخ بیهقی بر ادبیات پس از خود

- قابل انکار نیست»، فرهنگ آشتی، 84/7/5.
230. ملک محمدی، لیلا، «تاریخ بیهقی اوج بلاغت طبیعی زبان پارسی»، کارگزاران، 85/8/22.
231. منوچهری دامغانی، سارا، تاریخ بیهقی، مجموعه سؤالات تألیفی و امتحانی، تهران، سمیرا، 1385، 192 ص.
232. موسوی، زهره، «شخصیتها و گروههای حاکم در عصر غزنویان»، کیهان فرهنگی، شماره 16، بهمن 1378، ص 52 - 59.
233. مهدوی، سیروس، «نقدی بر اعلام تاریخ بیهقی»، سلام، 15 آبان 1375، ص 7.
234. _____، «پژوهشی در اعلام تاریخی و جغرافیایی تاریخ بیهقی [از احمد حسینی کازرونی]»، آدینه، شماره 112، مهر 1371، ص 23 - 24.
235. _____، «وقتی نظام الملک درباره دو قرن پس از خود می نویسد». آدینه، شماره 112، مهر 1375، ص 23 - 24.
236. _____، «ابن مانیه تاریخ بیهقی»، گیلان نامه، شماره 4، 1374، ص 259 - 265.
237. مهدوی دامغانی، احمد «یادداشتهایی بر تاریخ بیهقی»، تهران، نامه شهیدی، 1374، ص 560 - 581.
238. مهدوی دامغانی، محمود، «جغرافیای تاریخی بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص، ص 705 - 712.
239. مهران، ایرج، «درباره داستانهای تاریخ بیهقی»، کاوه [جدید]، شماره 6، 1347، ص 31 - 35.
240. میرزا محمدی، ولی الله، «حضور مردم در کتاب ارزشمند تاریخ ابوالفضل بیهقی»،

- مردم سالاری، 5 اردیبهشت 1383، ص 15.
241. میری، لیلا، *شادی گرایی در تاریخ بیهقی*، تهران، *تیرگان*، 1385، ص 95.
242. میلانی، عباس «تاریخ در تاریخ بیهقی» *ایران شناسی*، شماره 5، 1382، ص 702 - 721.
243. _____، پاسخ به رامین کامران درباره تاریخ در تاریخ بیهقی، *ایران شناسی*، شماره 6، 1373، ص 463 - 467.
244. مینوی، مجتبی، «ترک و تازیک در عصر بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 713 - 726.
245. نازک کار، ژینوس، *آیین و رسوم رایج در تاریخ بیهقی و در عهد غزنوی*، تهران، ترفند، 1383.
246. نفیسی، سعید، «آثار گمشده ابوالفضل بیهقی»، *مهر*، شماره 3، ص 573 - 580 و 674 - 681 و 789 و 905 - 913 و 984 - 1120 - 1128 و 1213 - 1218؛ شماره 4، ص 125 - 136 و 369 - 380 و 489 - 496 و 549 - 556 و 665 - 672 و 805 - 812 و 961 - 964.
247. _____، *در پیرامون تاریخ بیهقی شامل آثار گمشده ابوالفضل بیهقی و تاریخ غزنویان*، تهران، فروغی، 1342، ج 2.
248. نورانی وصال، عبدالوهاب، «شخصیت آلتوتناش از نظر بیهقی در دوره سلطان مسعود غزنوی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 727 - 743.
249. نورتجلی، سید محمد علی، *بررسی تاریخ مسعودی معروف به بیهقی از لحاظ امور*

- بین الملل دول (پایان نامه کارشناسی ارشد) دانشگاه تهران، 1350.
250. نیکوکار، عیسی، «حادث آباد، زادگاه ابوالفضل بیهقی»، *هفتمین کنگره تحقیقات ایرانی*، شماره 4، 1375، ص 392 - 421.
251. والدمن، مرلین، *زمانه، زندگی و کارنامه بیهقی*، منصور اتحادیه (نظام مافی) (مترجم) چاپ اول، تهران، نشر تاریخ ایران، 1375، 309 ص، وزیری.
252. همایون، غلام سرور، «چند نکته تازه درباره تاریخ بیهقی»، *ادب*، جلد 18، شماره 3/4، 1349، ص 107 - 125؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 778 - 798.
253. «هنر بیهقی، ابداع ترکیبها و واژه‌های زیبا است، نگاهی به کتاب ابوالفضل بیهقی»، *ابرار*، 19 خرداد 1382، ص 8.
254. یاحقی، محمد جعفر، «بزرگداشت نام آوری بنیانگذار، دکتر علی اکبر فیاض و رونمایی تاریخ بیهقی»، *حافظ*، شماره 13، ص 46 - 48.
255. یاوری، حورا، «آرمان شاهی و شاهان زمانه». *نگاه نو*، شماره 49، مرداد 1380، ص 64 - 72.
256. یزدان پناه، مریم، *مقایسه و بررسی داستانهای تاریخ بیهقی و سیاست نامه* (پایان نامه کارشناسی ارشد) مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، 1382، 169 ورق.
257. یزدانی، پرتوسادات، *نظام حکومتی در آینه تاریخ بیهقی*، کرج، جام گل، 1385؛ 288 ص.
258. _____، «دیوانهای دولتی در عصر غزنوی و سیاست کشورداری در تاریخ بیهقی»، *جام جم*، 10 بهمن 1384، ص 11.
259. یغمائی، حبیب، «نکته‌ای چند از تاریخ بیهقی»، *یغما*، شماره 16، 1352، ص 730 - 733.

260. یوسفی، علی، «نقد حکایت افشین و بودلف»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره 66، 1382، ص 74 - 77.
261. یوسفی، غلامحسین، «گزارشگر حقیقت»، *مجله دانشکده ادبیات مشهد*، شماره 2، 211 - 261؛ دیداری با اهل قلم، مشهد، 1354، ص 3 - 49.
262. _____، «هنر نویسندگی بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، 1350، بیست و سه + 829 + 128 ص. ص 799 - 829؛ *برگهای در آغوش باد*، مشهد، 1356، ص 203 - 235.
263. _____، «ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی»، تهران، فرهنگ و تاریخ، 1371، ص 154 - 172.
264. یوسفی، هادی، *بررسی تطبیقی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای جوینی از دیدگاه ادبی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، اکبر نحوی (استاد راهنما)، شیراز، دانشگاه شیراز، 1381.

265. Bayhaqi. Mohammad- ibn- hosein. *Lopera dellostorico persiano Bayhaqi*. Filippo Bertotti. 117 p.

266. Kegaya. Kan. Religious Groups in Khorasan under the Ghaznavids. *Yad - name ye Abu- l fadl - Bayhaqi*. Mashhad, ferdowsi University press. 1995. pp5 - 13.

267. Kenneth, A.Luther. Rayhaqi and the later seljuq Historians: some comparative remarks, *Yad name ye Abu- l fadl - Bayhaqi*. Mashhad, ferdowsi University press. 1995. pp14 - 33.

268. Nazir Ahmad. A critical examination of Baihaqi s narration of the Indin expeditions during the reign of Mas ud of Ghazna, *Yad - name ye Abu - l fadl- Bayhaql*. Mashhad, ferdowsi University press. 1995. pp34 - 83.

269. Roger savory. Abu- l fadl- Bayhaql as an histiographer. *Yad- nam ye Abu- lfadl- Bayhaqi*. Mashhad. Ferdowsi University press. 1995. pp84 - 117.

270. Waldman. Marilyn Robinson. *Toward a theory of historical narrative*. A case study in perso – Islamicate historiography – ohio state: Columdus University press. 1980. 214 p.